

Huvudman

Haninge kommun
haningekommun@haninge.se

Ärendet

Tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola i årskurs 9 vid grundskolan Ribbyskolan i Haninge kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Ribbyskolan i Haninge kommun inom ramen för en tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola.

Syftet med tillsynen är att Skolinspektionen ska granska huruvida regleringen kring prövning efter lovskolan i årskurs 9 efterlevs. I tillsynen ingår att granska genomförandet av prövning och betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 18 juni 2025 och intervjuer med lärare och rektor har genomförts den 13 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, slutbetyg och lärarförteckning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Prövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i ärendet tagit del av och granskat betyg efter prövning, slutbetyg och betygskatalog för de elever som genomfört en prövning vid Ribbyskolans lovskola med ett godkänt betyg. Vidare har Skolinspektionen även tagit del av och granskat huvudmannens sammanställning av de elever som deltagit vid lovskolan och om dessa genomfört en prövning. Av dokumenten framgår att det totalt genomfördes elva prövningar vid Ribbyskolans lovskola. Prövningar genomfördes i ämnena matematik, engelska, svenska och svenska som andraspråk. Tio prövningar resulterade i godkända betyg. Alla elever som fick godkända betyg efter prövning fick betyget E. Betygen sattes av de betygsättande lärarna den 13, 16 och 19 juni 2025.

Lärarna och rektorn uppger vid intervjuer att samtliga elever har genomgått prövning i de ämnen som undervisningen i lovskolan har avsett. Majoriteten av eleverna genomgick prövning i slutet av lovskolan. Proven var både skriftliga och muntliga. Flera lärare uppger att de använde sig av gamla nationella prov när de gjorde prövningarna. När lärarna utformade proven utgick de från kursplaner och betygskriterier. Lärarna uppger att de fått information från rektorn om att prövningarna måste innehålla alla delar av betygskriterierna och av de fem elevexempel som granskades under lärarintervjun framgår det att lärarna tagit reda på elevens kunskaper inom samtliga betygskriterier. Lärarna och rektorn uppger att prövningen var utformad så att eleverna hade möjlighet att nå ett högre betyg än E.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå prövning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå prövning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om prövningen. (10 kap. 23 § skollagen 2010:800).

En huvudman ska också, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. (10 kap. 23 b § skollagen andra stycket)

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. (10 kap. 20 § första stycket skollagen)

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygsriterier för olika betygsssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna och rektorn uppger vid intervjuer att betygen har satts av samma lärare som undervisat eleven vid lovskolan och genomfört provningen. Samtliga lärare som beslutat om betyg efter provning vid lovskolan är legitimerade lärare och behöriga i de ämnen som de har undervisat i.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § första och andra styckena skollagen)

Om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna. (6 kap. 3 § skolförordningen)

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen (2010:800) samt 3 och 4 §§ i detta kapitel gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning

1. i modersmål, eller
2. som avses i 2 kap. 17 § skollagen.

Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2. (6 kap. 5 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygskatalog och slutbetyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betygskatalogen

Skolinspektionen har i ärendet granskat betygen i Ribbyskolans betygskatalog för de tio elever som fått ett godkänt betyg efter prövning vid lovskolan. Av betygskatalogen framgår elevens namn, årskurs och inom vilket ämne eleven har fått betyg. Betygskatalogen är signerad av de lärare som beslutat om betygen. Både de gamla och nya betygen framgår av betygskatalogen för de elever som gjort prövning och fått ett nytt betyg.

Slutbetyg

Skolinspektionen har i ärendet granskat slutbetygen för de tio elever som fått ett godkänt betyg efter prövning vid lovskolan. Samtliga slutbetyg är underskrivna av rektorn och daterade den 13, 16 och 19 juni 2025. Ribbyskolans namn framgår på slutbetygen.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. (6 kap. 10 § skolförordningen)

För en elev som har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när skolplikten upphör. En sådan elev som därefter har slutfört den högsta årskursen har rätt att få ett nytt slutbetyg. För en elev som inte har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när eleven har slutfört den högsta årskursen. (6 kap. 14 § skolförordningen)

Den som redan har slutbetyg har efter prövning i ett eller flera ämnen rätt att få ett nytt slutbetyg. (6 kap. 21 § skolförordningen)

Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Förs betygskatalogen elektroniskt får uppgiften istället signeras med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i 2 § lagen (2000:832) om kvalifierade elektroniska signaturer. (7 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS:2011:123) om betygskatalog)

En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan, sameskolan och specialskolan markeras med ett horisontellt streck. Dessutom ska betygskatalogen innehålla uppgift om att

ett avgångsintyg har utfärdats, enligt 6 kap. 17 § skolförordningen. (9 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Charlotte Rosengren.

Utredaren Fanny Stenberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anna Högfors Lindståhl medverkat.